

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5MCdo/13/2013
Identifikačné číslo spisu: 1202898588
Dátum vydania rozhodnutia: 16.12.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:1202898588.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky Ing. W. K. bývajúcej v Z., zastúpenej JUDr. Petrom Arendackým, advokátom v Bratislave, Čapkova 2, proti odporcovi Všeobecnej úverovej banke, a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 1, IČO: 31320155, o náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 13 Cpr 15/2002, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo 14. decembra 2010 č.k. 13 Cpr 15/2002-401 a rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. januára 2013 sp.zn. 11 Co 34/2011, takto

rozhodol:

Mimoriadne dovolanie o d m i e t a.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava II rozsudkom zo 14.decembra 2010 č.k. 13 Cpr 15/2002-401 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru vo výške 49 781,52 € do 50 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku návrh zamietol a odporcu zaviazal k náhrade trov konania. V zamietajúcej časti súd prvého stupňa rozhodnutie o uplatnených úrokoch z omeškania z náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru priznanej za obdobie od 1. januára 2003 do 26. augusta 2009 v celkovej výške 49 781,52 € odôvodnil tým, že priznaná náhrada mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru vychádzajúca z výšky priemernej mesačnej mzdy, ktorý dosahovala navrhovateľka pri neplatnom skončení pracovného pomeru, je dostatočná a primeraná zadosťučineniu na strane navrhovateľky a zároveň je i dostatočnou sankciou pre odporcu, ktorý nepostupoval pri rozviazaní pracovného pomeru v súlade so zákonnou úpravou. V prípade vyhovenia návrhu by zadosťučinenie na strane navrhovateľky a zároveň sankcia na strane odporcu boli podľa súdu absolútne neprimerané a navyše nárok na zaplatenie úrokov z omeškania nemá ani oporu v zákone. Proti tomuto rozsudku v časti výroku, v ktorej bol zamietnutý návrh na zaplatenie úrokov z omeškania z priznanej náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru a proti výroku o trovách konania

podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 29. januára 2013 sp.zn. 11 Co 34/2011 rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania zrušil a a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konania. Vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Vychádzajúc zo sankčnej, satisfakčnej, ale i sociálnej povahy náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru bol i odvolací súd toho názoru, že v posudzovanom prípade správne priznaná náhrada mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru za obdobie od 1. januára 2003 do 26. augusta 2009 v celkovej výške 49 781,52 € predstavuje pre navrhovateľku jednak dostatočnú satisfakciu a sociálnu ochranu, ale je zároveň i dostatočnou sankciou pre odporcu za postup, ktorý zvolil pri skončení pracovného pomeru s navrhovateľkou. K námietkam navrhovateľky poukazujúcim na posudzovanie úrokov z omeškania z náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru vo veci vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 1 Cdo 116/2008 odvolací súd uviedol, že z obsahu tohto rozhodnutia (ktorým nebol ani súd prvého stupňa a ani odvolací súd viazaný) vyplýva, že uvedené rozhodnutie posudzovalo prípad, kedy bol dôvodom na zamietnutie návrhu na zaplatenie úrokov z omeškania z náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru právny názor o tom, že splatnosť náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru ako celku nemôže nastať skôr, než o nej rozhodol súd.

Na podnet navrhovateľky podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) mimoriadne dovolanie proti výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým vo zvyšku návrh zamietol, a tiež proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol tento výrok potvrdený. Uviedol, že napadnuté výroky spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci v otázke nepriznania úrokov z omeškania z oneskorene vyplatenej náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru navrhovateľke. Poukázal na to, že náhrada mzdy má síce aj satisfakčnú, sociálne ako aj sankčnú povahu, na druhej strane však jej včasným nevyplatením podľa § 129 ods. 1, § 130 ods. 2 Zákonníka práce sa zamestnávateľ dostáva do omeškania podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka a podľa § 217 ods. 2 Občianskeho zákonníka má zamestnávateľ ako každý iný dlžník povinnosť znášať sankciu za omeškanie. Mal za to, že súdy nesprávne posúdili sankčnú povahu náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru v súvislosti s omeškáním. Sankčná povaha náhrady mzdy postihuje iba nesprávny postup, ktorý si zamestnávateľ zvolil pri skončení pracovného pomeru so zamestnancom, ale nemá nič spoločné s omeškáním. Ak dôjde zo strany zamestnávateľa ešte aj k omeškaniu s vyplatením náhrady mzdy, je povinný znášať ďalšiu majetkovú sankciu stanovenú Občianskym zákonníkom vo forme úroku z omeškania. Účelom úroku z omeškania v danom prípade má byť odškodnenie navrhovateľky za to, že nemohla použiť dlhovanú istinu náhrady mzdy, úžitky, ktorej na druhej strane mohol za čas omeškania poberať odporca (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 116/2008). V uvedenom prípade k omeškaniu zo strany odporcu došlo momentom, keď mu navrhovateľka oznámila, že trvá na tom, aby ju ďalej zamestnával a od tohto momentu jej bol povinný poskytovať náhradu mzdy v sume priemerného zárobku, pričom splatnosť náhrady mzdy nastala v rovnakom čase ako splatnosť výplaty mzdy. Nedodržaním termínu splatnosti určeného ustanoveniami hmotného práva sa odporca dostal do omeškania a navrhovateľke vznikol nárok na úrok z omeškania. Dodal tiež, že nárok na úrok z omeškania vznikol navrhovateľke aj napriek tomu, že súčasný Zákonník práce oproti Zákonníku práce z roku 1965 priamo nestanovuje právo účastníka, ktorého peňažný nárok nebol včas uspokojený, požadovať úroky z omeškania vo výške stanovenej pre občianskoprávne vzťahy. Tento nárok vyplýva z § 1 ods. 2 Zákonníka práce účinného v čase skončenia pracovného pomeru, ako aj § 1 ods. 4 Zákonníka práce účinného v čase rozhodovania súdu, ktorý odkazuje na úpravu právnych vzťahov podľa Občianskeho zákonníka.

Odporca vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že zotrváva na svojich doterajších vyjadreniach, rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku o zamietnutí návrhu v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu v časti výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa považuje za správny a má za to, že predmetné konanie nebolo postihnuté niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. a preto navrhol mimoriadne dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s

§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie treba odmietnuť.

Podľa § 243e ods. 1 O.s.p. ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f O.s.p.), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie. Podľa § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom v právnom posúdení veci.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že systém opravných prostriedkov zakotvený v právnom poriadku zmluvnej strany Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) musí byť v súlade s požiadavkami čl. 6 Dohovoru. ESLP v rámci svojej rozhodovacej praxe už viackrát konštatoval porušenie čl. 6 Dohovoru vtedy, keď k nariadeniu opätovného preskúmania veci došlo výlučne z dôvodu existencie odlišného právneho posúdenia veci oproti právnemu názoru vnútroštátnych súdov, ktoré vec s konečnou platnosťou prerokovali a meritórne rozhodli (porovnaj *Roseltrans proti Rusku* z roku 2005). Opakovane tiež zdôraznil, že v záujme právnej istoty by právoplatné rozsudky mali vo všeobecnosti zostať nedotknuté a k ich zrušeniu by malo dochádzať iba pre účely nápravy zásadných väd [viď napríklad *Abdullayev proti Rusku* (rozsudok z roku 2010)], resp. závažných pochybení [viď *Sutyazhnik proti Rusku* (rozsudok z roku 2009)]. Za takú vadu alebo pochybenie však nemožno v žiadnom prípade považovať to, že na predmet konania existujú dva odlišné právne názory.

Zároveň ESLP opakovane dospel - na základe sčasti odlišných úvah - aj k názoru, že k porušeniu čl. 6 Dohovoru dochádza tiež vtedy, ak je právoplatné a záväzné rozhodnutie súdu zrušené v rámci mimoriadneho prieskumu, ktorý presadil taký subjekt odlišný od účastníkov konania, len na úvahe ktorého bolo posúdenie vhodnosti alebo potreby podania mimoriadneho opravného prostriedku iniciujúceho tento mimoriadny prieskum. Inštitút veľmi podobný mimoriadnemu dovolaniu upravenému v Občianskom súdnom poriadku bol predmetom skúmania a následnej kritiky ESLP vo veci *Tripon proti Rumunsku* (rozsudok z roku 2008). V tomto rozhodnutí ESLP konštatoval, že v skúmanom prípade prokurátor nekonal na základe vlastnej iniciatívy, ale konal na základe žiadosti jednej zo strán sporu. ESLP zásah prokurátora do takéhoto súkromnoprávneho súdneho konania označil za priťažujúci faktor, pretože, hoci tento štátny úradník konal na základe podnetu účastníka súdneho konania, podanie mimoriadneho dovolania bolo ponechané výlučne na voľnej úvahe prokurátora. ESLP v danej veci preto dospel k záveru, že zrušenie dotknutého právoplatného a záväzného rozhodnutia porušilo sťažovateľovo právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Aj aktuálne rozhodnutia ESLP z 9. júna 2015 vydané vo veciach proti Slovenskej republike (*DRAFT-OVA, a.s., PSMA, s.r.o. a COMPCAR, s.r.o.*) pripomínajú význam a obsah princípu rovnosti zbraní a princípu právnej istoty, s ktorými bezprostredne súvisí otázka záväznosti, nezrušiteľnosti a dôveryhodnosti právoplatných súdnych rozhodnutí, ktoré boli napadnuté z iniciatívy generálneho prokurátora vyjadrenej podaním mimoriadneho dovolania.

Uvedené závery ESLP zohľadnilo aj plénum Ústavného súdu súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Vzhľadom na prípady nejednotnosti senátov ústavného súdu pri riešení otázky prípustnosti mimoriadneho dovolania proti rozhodnutiu súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť a záväznosť, pristúpilo 18. marca 2015 k zjednoteniu rozhodovania senátov ústavného súdu a pod sp.zn. PL.z. 3/2015 prijalo zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Rešpektujúc princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím, zohľadňujúc princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako i výnimočnosť mimoriadneho dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku podávaného generálnym prokurátorom Slovenskej republiky, je jeho prípustnosť v civilnom konaní akceptovateľná za podmienky vyčerpania všetkých zákonom dovolených riadnych,

ako aj mimoriadnych opravných prostriedkov, ktoré mal účastník konania k dispozícii a ktoré mohol účinne využiť na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov.“

Vyššie uvedené naznačuje, ako tieto súdne orgány (ústavný súd a ESLP), oprávnené za splnenia určitých predpokladov zrušiť aj rozhodnutie najvyššieho súdu, budú rozhodovať v skutkovo a právne podobných veciach, v ktorých generálny prokurátor podá mimoriadne dovolanie napriek tomu, že mimoriadnemu dovolaniu nepredchádzalo využitie všetkých dostupných riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov.

Doterajšia rozhodovacia prax najvyššieho súdu v obdobných prípadoch sa v zásade riadila stanoviskom Občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 36/2008. Právna veta tohto stanoviska znie: „Podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom nie je podmienené využitím riadneho opravného prostriedku účastníkom konania. Mimoriadnym dovolaním v zmysle ustanovenia § 243e O.s.p. môže generálny prokurátor napadnúť aj právoplatné rozhodnutie súdu prvého stupňa“.

Je zrejmé, že stanovisko R 36/2008 vychádza zo záverov, ktoré v súčasnosti nie sú súladné s vyššie spomenutými rozhodnutiami ESLP a zjednocujúcim stanoviskom ústavného súdu. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu je tým daný dôvod opätovne sa - a to aj s odstupom času a pri (zatiaľ) nezmenenej právnej úprave - vrátiť k otázke, či snaha presadiť vecnú správnosť a spravodlivosť konečného meritérneho rozhodnutia vyneseneho v občianskom súdnom konaní bez ohľadu na nezmeniteľnosť a záväznosť súdneho rozhodnutia, ktorá mala určujúci význam pri prijímaní stanoviska R 36/2008, má aj naďalej v plnom rozsahu opodstatnenie vtedy, keď sa mimoriadne dovolanie podáva v prospech účastníka, ktorý sám nevyužil všetky dostupné opravné prostriedky.

Povinnosť vyčerpať prostriedok nápravy, a to aj v prípade pochybnosti o jeho účinnosti, vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP (Van Oosterwijck proti Belgicku, rozsudok z roku 1980). Účastník konania je povinný vyčerpať všetky dostupné opravné prostriedky až po najvyššiu úroveň do takej miery, do akej je možné rozumne predpokladať, že ten - ktorý opravný prostriedok, oprávnenie podať ktorý účastník má, je (aspoň) potenciálne spôsobilý podstatne ovplyvniť rozhodnutie v merite veci. Osobný názor účastníka konania na účinnosť alebo neúčinnosť konkrétneho opravného prostriedku nie je významný. Právomoc vyhodnotiť, či boli využité všetky dostupné opravné prostriedky, náleží ex officio súdu, ktorý rozhoduje o mimoriadnom opravnom prostriedku.

Prípustnosť dovolania vymedzuje Občiansky súdny poriadok stanovením jednak určitých objektívnych znakov rozhodnutia [§ 238 O.s.p. (pokiaľ ide o rozsudok odvolacieho súdu) a § 239 O.s.p. (pokiaľ ide o uznesenie odvolacieho súdu)], jednak objektívnym zafinovaním závažných procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p. Vzhľadom na to, že na procesné vady konania taxatívne vymenované v § 237 ods. 1 O.s.p. je súd povinný prihliadať ex lege (viď § 242 ods. 1 O.s.p.) vždy - teda bez ohľadu na to, či boli alebo neboli v dovolaní namietané, je opodstatnený záver, že v zásade každé dovolanie podané v občianskom súdnom konaní proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (s výnimkou exekučného konania - viď § 237 ods. 2 O.s.p.) dáva určité vyhliadky na úspech dovolateľa v konaní o dovolaní. Každé dovolanie je teda potenciálne spôsobilé podstatne ovplyvniť rozhodnutie v merite veci.

Postup účastníka občianskeho súdneho konania, ktorý mal v určitom prípade možnosť napadnúť rozhodnutia súdov odvolaním alebo dovolaním, uvedenú možnosť ale nevyužil, i keď tieto opravné prostriedky mali potenciál podstatne ovplyvniť rozhodnutie súdu, sa prieči zásade „vigilantibus iura scripta sunt“ zdôrazňujúcej procesnú povinnosť účastníka vyvinúť vlastnú aktivitu a iniciatívu tak, aby sám svojimi procesnými úkonmi riadne, včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou sledoval ochranu svojich subjektívnych práv. Pokiaľ účastník konania zostane v naznačenom smere pasívny, je (neskoršia) aktivita generálneho prokurátora vyúsťajúca do podania mimoriadneho dovolania neprípustná a nemôže mať procesné dôsledky predpokladané Občianskym súdnym poriadkom v ustanoveniach § 243e až § 243j O.s.p. Ústavný súd už dávnejšie konštatoval, že „ak účastník konania mohol podať dovolanie a neurobil tento procesný úkon, nemá už žiadnu možnosť dosiahnuť podnetom podanie mimoriadneho

dovolania“ (viď PL. ÚS 57/99).

Dovolací súd s poukazom na hore uvedené dospel k záveru, že v danom prípade prebehlo dvojestupňové konanie, v ktorom mala navrhovateľka možnosť realizovať svoje procesné oprávnenia. Zo spisu nevyplýva, že by sama náležite chránila svoje práva a konala dostatočne predvídavo, starostlivo a obozretne. Navrhovateľka nepodala dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu. Nevyužila preto dostupný mimoriadny opravný prostriedok, ktorý mala k dispozícii a ktorý bol potenciálne spôsobilý podstatne ovplyvniť rozhodnutie v merite veci. Vzhľadom na pasivitu samotnej navrhovateľky pri včasnej ochrane jej práv je procesne neprípustná dodatočná aktivita generálneho prokurátora, ku ktorej došlo podaním mimoriadneho dovolania podnecovaného navrhovateľkou.

Uvedenú interpretáciu zohľadňuje zjednocujúce stanovisko prijaté na spoločnom zasadnutí občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2015, v ktorom sa uvádza: „Procesná prípustnosť mimoriadneho dovolania podaného na podnet účastníka je v občianskom súdnom konaní podmienená tým, že tento účastník najprv sám neúspešne využil možnosť podať všetky zákonom dovolené riadne a mimoriadne opravné prostriedky, ktoré boli potenciálne spôsobilé privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie. Pokiaľ túto možnosť nevyužil, mimoriadne dovolanie treba odmietnuť.“

Ústavný súd Slovenskej republiky vychádzajúc z početnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. Tripon proti Rumunsku, rozsudok z 23. septembra 2008, § 22; Brumarescu proti Rumunsku, rozsudok z 28. októbra 1999, § 62; Cornif proti Rumunsku, rozsudok z 11. januára 2007, § 29 ? § 30; Asito proti Moldavsku, rozsudok z 8. novembra 2005, § 48 ? § 49; Sitkov proti Rusku, rozsudok z 18. januára 2007, §77; Sovtransavto Holding proti Ukrajine, rozsudok z 25. júla 2002; UkraineTyumen proti Ukrajine, rozsudok z 22. novembra 2007; Eugenia a Doina Duca proti Moldavsku, rozsudok z 3.marca 2009] viackrát poukázal na kritický postoj ESLP k mimoriadnym opravným prostriedkom, ktoré závisia od úvahy príslušného orgánu verejnej moci, či dôjde k podaniu takéhoto mimoriadneho opravného prostriedku alebo nie a následne k vyneseniu rozhodnutia, ktorým sa zruší právoplatné konečné rozhodnutie. V zmysle judikatúry ESLP je prípustné zasiahnuť do nastolenej právnej istoty právoplatným rozhodnutím vnútroštátneho súdu vtedy, ak v konaní došlo k zásadnej vade alebo závažnému excesu, ktorý je potrebné napraviť, ak sú tu mimoriadne okolnosti prípadu, pričom podľa judikatúry ESLP za takúto vadu exces však nemožno považovať skutočnosť, že na predmet konania existujú dva rozličné názory, pretože právny istota v sebe zahŕňa požiadavku rešpektovania princípu res iudicata, ktorej prejavom je nezmeniteľnosť rozhodnutia. Uplatňovanie tohto princípu je zdôraznený zásadou, že žiadna zo strán nie je oprávnená žiadať o preskúmanie konečného a záväzného rozhodnutia len z toho dôvodu, aby dosiahol znovuo tvorenie prípadu a jeho nové skúmanie, pretože takýto mimoriadny opravný prostriedok by de facto mal charakter odvolania (pozri Ryabykh proti Rusku z 3. decembra 2003, sťažnosť č. 52854/99, § 52). V tejto súvislosti tiež ESLP už judikoval, že nesúhlas s právnym posúdením prípadu odvolacím súdom nie je sám osebe mimoriadnou okolnosťou odôvodňujúcou zrušenie právoplatného rozhodnutia (pozri Kot proti Rusku z 18. januára 2007, sťažnosť č. 20887/03, § 29). Účel mimoriadneho dovolania spočíva v odstránení nezákonnosti, ktorej sa dopustil súd v konaní podľa Občianskeho súdneho poriadku, pričom zároveň toto odstránenie nezákonnosti vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu. Tento účel mimoriadneho dovolania je v súlade s účelom občianskeho súdneho konania vyjadreným v § 1 O.s.p. Súčasne tento účel sleduje ochranu účastníka pred dôsledkami nespravodlivého procesu (konania, ktoré trpí základnými procesnými pochybeniami a postupmi súdov znamenajúcimi až porušenie práva na súdnu ochranu). (viď PL. ÚS 57/99, III. ÚS 357/2013 z 2. júla 2014, III. ÚS 35/2014 zo 17. júna 2014, I. ÚS 590/2014 z 1. apríla 2014).

Pre účely daného prípadu dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e ods. 1 O.s.p. výlučne (len) z toho dôvodu, že rozhodnutia všeobecných súdov (t.j. napadnuté rozsudky okresného súdu a krajského súdu) spočívajú v nesprávnom právnom posúdení veci [§ 243 ods. 1 písm. c/ O.s.p.], ktoré videl v tom, že tieto súdy nesprávne posúdili sankčnú povahu náhrady mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru v

súvislosti s omeškáním. Generálny prokurátor argumentoval tým, že k omeškaniu zo strany odporcu došlo momentom, keď mu navrhovateľka oznámila, že trvá na tom, aby ju ďalej zamestnával a od tohto momentu jej bol povinný poskytovať náhradu mzdy v sume priemerného zárobku, pričom splatnosť náhrady mzdy nastala v rovnakom čase ako splatnosť výplaty mzdy. Nedodržaním termínu splatnosti určeného ustanoveniami hmotného práva sa odporca dostal do omeškania a navrhovateľke vznikol nárok na úrok z omeškania.

Dovolací súd v súvislosti s aplikáciou predmetných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku o mimoriadnom dovolaní a ich ústavne konformným výkladom, majúc na pamäti judikatúru EŠLP i judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, dospel k záveru, že pokiaľ zákonodarca odvádza prípustnosť mimoriadneho dovolania z porušenia zákona s odkazom na ustanovenie § 243f O.s.p., kde bližšie konkretizuje možné dôvody, medzi ktoré zaradil aj nesprávne právne posúdenie veci, tak potom v prípade podania mimoriadneho dovolania práve z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia je potrebné pod porušením zákona rozumieť také porušenie procesného práva - zákona, ktoré v konečnom dôsledku znamená zároveň aj nesprávne právne posúdenie (či už hmotnoprávneho alebo prípadne procesného charakteru). K takémuto interpretačnému záveru dospel dovolací súd v spojitosti s kumulatívnym predpokladom prípustnosti mimoriadneho dovolania, ktorý stanovuje podmienku, ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu. V opačnom prípade ak by nesprávne právne posúdenie bolo spájané výlučne s porušením hmotnoprávnych ustanovení zákona (ktoréhokoľvek), tak by de facto v takmer každom prípade bolo možné napadnúť právoplatne rozhodnutú vec týmto mimoriadnym opravným prostriedkom, čím by sa tento mimoriadny opravný prostriedok dostal na úroveň „ďalšieho“ odvolania a bolo by len na svojvôli generálneho prokurátora, do ktorej právoplatne skončenej veci zasiahne podaním mimoriadneho dovolania s odvolaním sa na nesprávne právne posúdenie veci. Takýto výklad dotknutých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku by vo svojich dôsledkoch znamenal porušenie minimálne základného práva na súdnu ochranu jedného z účastníkov konania, rovnosti účastníkov konania, zásady nezmeniteľnosti právoplatných súdnych rozhodnutí, a to treťou stranou, odlišnou od účastníkov konania, ktorá nepatrí do súdnej moci, čo opodstatnene vyvoláva otázky, či ide o prípustné legitímne zasahovanie do nezávislosti súdov a súdnej moci ako takej. Dovolací súd opätovne poukazuje na už citovanú judikatúru EŠLP (podporovanú aktuálnou judikatúrou EŠLP vo vzťahu k Slovenskej republike: COMPCAR, s.r.o. proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 25132/13, vid' body 68,69, 74 a 78 odôvodnenia rozsudku z 9. júna 2015; DRAFT - OVA a.s. proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 72493/10, vid' body 76 až 79, 84 a 86 odôvodnenia rozsudku z 9. júna 2015; PSMA, spol. s r.o. proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 42533/11, vid' body 68 až 71, 78 a 79 odôvodnenia rozsudku z 9. júna 2015), z ktorej vyplýva, že samotná okolnosť (možnosť) existencie dvoch rôznych právnych názorov na vec nie je dostatočným dôvodom opätovného rozhodovania vo veci. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje práve aj na Stanovisko najvyššieho súdu, v ktorom najvyšší súd konštatuje, že „snaha presadiť vecnú správnosť a spravodlivosť konečného meritorneho rozhodnutia vyneseneho v občianskom súdnom konaní bez ohľadu na nezmeniteľnosť a záväznosť súdneho rozhodnutia je legitímna v okamihu, keď sa v konaní alebo v rozhodnutí vyskytnú také pochybenia, ktoré sú v príkrom rozpore s ústavnými princípmi platiacimi v civilnom procese, pričom tieto pochybenia nie sú riešiteľné inak, než použitím mimoriadneho opravného prostriedku; majú charakter narušenia princípov spravodlivého procesu a v konečnom dôsledku by znamenali odopretie práva na súdnu ochranu v duchu čl. 46 ods. 1 ústavy v súvislosti aj s podstatným (závažným) porušením práv účastníkov konania, ktorých ťažisko je v čl. 46 až 50 Ústavy Slovenskej republiky. Z toho vyplýva výnimočnosť použitia mimoriadneho opravného prostriedku a jeho aplikácia len vo veciach, v ktorých sa súdne rozhodnutie dostalo do rozporu s oprávnenými záujmami alebo právami účastníkov konania, ďalších osôb, ktoré sú priamo dotknuté obsahom výroku súdneho rozhodnutia, prípadne takými osobami, ktoré mali byť účastníkmi konania, ale z dôvodu pochybenia súdu sa nimi nestali“ (Stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. 36/2008). Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že ustanovenie §243e ods. 1 O.s.p. je potrebné vykladať reštriktívne a pod porušením zákona v prípade dôvodu vyjadreného v § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p. (nesprávne právne posúdenie) je potrebné predovšetkým rozumieť závažné porušenie zákona procesného charakteru, pretože v opačnom prípade by nebola splnená ďalšia podmienka prípustnosti mimoriadneho dovolania, a to požiadavka ochrany práv a zákonom chránených záujmov fyzických

osôb, právnických osôb alebo štátu. Požiadavka presadenia vecnej správnosti a spravodlivosti meritórneho právoplatného rozhodnutia prostredníctvom mimoriadneho dovolania podľa názoru dovolacieho súdu nie je legitímna v prípade, ak generálny prokurátor napriek záveru o rešpektovaní všetkých relevantných procesných pravidiel všeobecným súdom konajúcim o veci samej presadzuje využitím predmetného mimoriadneho opravného prostriedku výlučne svoj odlišný právny názor na hmotno-právne posúdenie právoplatne ukončenej kauzy. Totiž aj v prípade, ak by právny názor generálneho prokurátora rešpektoval kritérium vecnej správnosti pri rozhodovaní v merite veci, „porušenie“ zákona pričítateľné obom súdom nižších stupňov by nemalo charakter narušenia princípov spravodlivého procesu a v konečnom dôsledku by neznamenal odoprenie práva na súdnu ochranu v duchu čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože absentuje podstatné (závažné) porušenie práv účastníkov konania, ktorých ťažisko je v čl. 46 až čl. 50 ústavy.

Z týchto dôvodov najvyšší súd odmietol mimoriadne dovolanie ako procesne neprípustné (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s ustanoveniami § 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Generálnemu prokurátorovi v konaní o mimoriadnom dovolaní nemôže byť uložená povinnosť nahradiť trovy konania. Povinnosť nahradiť trovy konania v konaní o mimoriadnom dovolaní má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania (viď § 148a ods. 1 a 2 O.s.p.). V danom prípade dala podnet na mimoriadne dovolanie navrhovateľka. Odporcovi v konaní o mimoriadnom dovolaní trovy nevznikli, preto mu najvyšší súd nepriznal náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní (§ 243i ods. 2 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.